

A lengyelországi vendégszereplés után

A Tudományegyetem népitáncosainak élményeiből

Nem első megnyilvánulása ez a vendégszereplés a szeczei és a szegedi egyetem baráti kapcsolatainak. Az énekkarunk már tavaly járt kint Lengyelországban és még abban az évben mi is vendégül láttuk az egyetem rektorhelyettesének kíséretében Szegedre érkező műszaki egyetemisták körűt — mondja Várkonyi Zoltán, az egyetemi KISZ végrehajtó bizottságának titkára. — 1964 novemberében újabb meghívás érkezett Szeczeinből hozzánk. A válaszlás az évek óta komolyan dolgozó népi táncsoportra esett. Már csak azért is, mert a tánc az, amit önmagában, minden nyelvi segítség nélkül is megértene az emberek.

November 20-án ültünk vonatra, és 21-én érkezünk Szeczeibe. Nagy szeretettel, lelkes ünnepeléssel fogadtak bennünket jövőendő házigazdánk, pedig az igazi fogadtatást — a helybeli rádiót és televíziót — előző napra mozgósították. Közbejött akadályok miatt ugyanis egy nap késéssel indultunk — meséli Elek Magdolna, ötödikes biológia-földrajz szakos.

Persze, a lengyelek nem nagyon zavartatták magukat — szól közbe Peczöli Iván negyedéves kémia-fizika szakos. — Percek alatt átszervezték a programot, s minden zökkenő mentesen folyt tovább. Különböző is két dolog szinte minden szituációban jellemzőket; az egyik a szokatlanul nagyfokú természetesség és spontánosság, a másik a rendkívüli szívélinesség, barátságosság.

S a fellépéseket is ilyen szeretettel fogadták? — Azt hiszem, nyugodt lé-

lekkel mondhatom, hogy igen. Háromszor léptünk fel mind a háromszor telt házzal, igen szép sikerrel. A első előadáson közös műsor adtunk a szeczei műszak egyetem pantomim együttesével. Mindkét csoport számait nagy tetszéssel fogadták. Az általunk előadott két párosításhoz és a fiúk csapcsolójának azonban különös sikere volt.

Harmadik fellépésünkön érdekes meglepetés várt bennünket. A nézőtérben ugyanis több mint hetven magyar ült. A kikötőbe hozták árukat, s meghallották, hogy ott vagyunk, eljöttek drukkolni, meg tapsolni nekünk.

A szereplés izgalma és sikere, meg a szeretetteljes vendéglátáson kívül, gondolom, sok maradandó élményt is hoztak magatokkal? — Tíz nap ugyan nagyon kevés ahhoz, hogy megismerjünk egy országot és népét, a jól tervezett úti-program meg a lengyelek nyíltságával azonban ebben is segítségünkre volt. Azt hiszem, maximálisan kihasználtuk azt a két napot, amit hazafelé Vansóban, s azt az egyet, amit Krakóban töltöttünk.

És vége-hossza nincs az élmények, kedves emlékek mesélésének. Mindenki őríz valami felejthetelent; egy képet, egy arcot, egy baráti kézszorítást, ami eszünkön Lengyelországot jelenti számunkra. S a táncok tagjainak legfőbb vágya, hogy a Szeczei Műszaki Egyetem tavasszal hozzánk látogató pantomim együttesének hasonlóan szép, értékes élménnyel tegyék majd az itt-tartózkodást.

N. K.

A szocialista alkotmány a társadalmi szerkezet egészét kell rögzítenie

Befejeződött a nemzetközi tanácskozás a szocialista alkotmányfejlődésről

Szegeden, — amint lakunkban már jelentettük — zardán kezdődött a háromnapos nemzetközi államjogi konferencia, 21 külföldi külföldi részvételével. A Szovjetunió, Csehszlovákia, Lengyelország, Románia, Jugoszlávia, a Német Demokratikus Köztársaság, Bulgária és hazánk legnevesebb államjogászai és államtudományi foglalkozó elméleti szakemberei a szocialista alkotmányfejlődés kérdéseiről tanácskoztak.

A tanácskozás első napján dr. Szabó Imre akadémikus tartott bevezető referátumot *A szocialista alkotmány helye a jogrendszerben* címmel. Egyebek között elemezte a szocialista alkotmányok tartalmával összefüggő kérdéseket. Az alkotmányos szabályozás szükségszerű tartalmaként három nagy témakört jelölt meg: a társadalmi és politikai rendszer alapjai, az állami szervek rendszerének és működésének főbb vonásai, az állampolgárok alapvető jogai és kötelességei. Borisz Szpaszov, a szocialista tudományegyetem jogi karának dékánja, Pavel Peska csehszlovák docens, M. Genovszki bolgár professzor megerősítette a referátumnak azt a tételét, hogy az alkotmányt jogi normáknak kell tekinteni, amely kötelező magatartási szabályokat tartalmaz. St. Rozmaryn lengyel akadémikus és Halász József, a Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Intézetének főmunkatársa is részt vett a konferencia első napjának vitájában.

Beér János egyetemi tanár *A törvényhozás mechanizmusa* című referátumának megvitatására került sor a konferencia második napjának délelőttjén. Az előadó ismertette a jogalkotás különböző folyamatait. Hangoztatta, hogy a jogalkotás létrehozásában jelentős szerepet játszanak a szakemberek, a tudomány képviselői, a közvélemény, s az osztályakaratot kifejező párt, továbbá a jogalkotásra felhatalmazott szervek. Az előadást követő vitában felszólt Kulcsár Kálmán, a Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Intézetének tudományos főmunkatársa, Alexej Burda lengyel professor, Anita Naschitz, az Állam- és Jogtudományi Intézet osztályvezetője, W. Weichelt professor, Jan Moural, a csehszlovák kormány jogi osztályának vezetője, B. Szpaszov a törvényalkotás folyamatát ismertette a Bolgár Népköztársaságban.

Delután Kovács István egyetemi tanár *A gazdaság vezetésének és szervezetének kérdései a szocialista alkotmányokban* című referátumával folytatta munkáját a konferencia. Az előadás alapvető tétele az volt, hogy a szocialista alkotmányoknak a társadalmi struktúra egészét, tehát a politikai, gazdasági és kulturális élet legfontosabb kérdéseit, továbbá az állam nemzetközi politikáját is rögzíteni kell. A szocialista alkotmányfejlődés tükrében világosan kirajzolódik az a tendencia, amely a gazdasági élet alapvető kérdéseinek alkotmányos szabályozására törek-

cimmel tartott referátumot, amelyet ugyancsak vita követte. Ezután dr. Kemény Béla, a Szegedi József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara dékánjának zárószavaival fejezte be munkáját a konferencia. A tanácskozás jól elősegítette a szocialista alkotmányai kapcsolatos elméleti, gyakorlati kérdések tisztázását, s valóban a tudósok nemzetközi gondolatcseréje volt.

A konferencia résztvevői tegnap délután a várossal, nevezetesen ismerkedtek, majd este ünnepi díszvacsorán vettek részt.

Szórakoznának de hol?

Kistelek felemás helyzetben: már nem falu, de még nem város. Ez a művelődésben és szórakozásban is sajátos gondokat szül. Nem éli a falu természetes, önszervező életét, de nincs módja megteremtési a „városi” művelődési és szórakozási feltételeket. Mintha az igény és lehetőség nem egy bölcsőben nőttek volna fel. D. S. kisteleki fiatalok írták levelében: „Szinte alig van olyan hely, ahol kulturális körülmények között szórakozhatna az ifjúság”. Van-e egyáltalán?

1

A presszó zárva, most szepítik, csinosítják. Ez igéret: a társalgásnak, cséveseknek korszerű, otthonos felszín lesz. És talán zenés is... A vendéglőt nemrég festették; tetszős, de kicsi a mintegy 9 ezer lakosú községnek. A zsúfoltság és az ittasok harsány hangulata miatt itt sem szórakozhatna a zene és a tánc intím szépségét szomjázó fiatalok. S a művelődési ház? — erre nehéz egyértelműen válaszolni.

Tény: nem vonzó, művelődési centruma a községnek. Papp István a művelődési otthon igazgatója elmondta, hogy ritkán szerepelnek telt ház előtt. A műsorban a hiba? Aligha. Még a „Makrancos házasság” című színdarab tavalyi emlékeztetés előadására is mindössze 90 jegyet adtak el. Az igazság az, hogy a kopott, nehezen fűthető, sivár előadóteremben nem érik jól magukat az emberek. A művelődési otthon méltatlan a nagy községhez.

Mikor építenek megfelelő? A község fő gondja most a csatornázás, 7 millió költsége körülbelül 5 évig kimeríti a község pénztárcáját — mondotta Seiben Antal tanácsfőnök. Ez a kommunális fejlesztés dicséretes. Az már kevésbé, hogy a 9 ezer lakosú nagyközség a felszabadulás után csaknem két évtizeddel nem rendelkezik korszerű, impozáns művelődési otthonnal. Mintha a község vezetői — a régi és jelenlegiek egyaránt — a „telkek építését” kevésbé tartanák fontosnak, mint a telkek építését a közművesítést. Meggondolkoztató, hogy Kisteleken a művelődésnek van a legszegényebb otthona.

2

A községi művelődési otthon a népművelés iskolája kellene, hogy legyen. Most inkább a „házitanító” szerepet tölti be. Előadások, értekezletek, munkaközösségi „vacsorák” alkalmi színtere, valamint a szakkörök „műhelye”. Munkájában ez utóbbi a legdicséretesebb. A színjátszók mű-

Több női szakmunkást képeznek az építőiparnak

Az építőipari dolgozók szak-szervezetének megyei, budapesti és vállalati bizottságai ellenőrizték a nődolgozók munkakörülményeinek javításáról szóló határozatok végrehajtását. Az Építésiügyi Minisztérium, a Közlékdés- és Postaügyi Minisztérium, valamint az Országos Erdészeti Főigazgatóság területén húsz vállalatnál vizsgálatot tartottak. Megállapították, hogy a vállalatok 1299 munkakörében akár azonnal, minden átképzés nélkül, 461 helyen pedig 3, vagy 6 hónapos szakmai oktatás után alkalmazhatnának nőket a férfiak helyett. Ezzel nemcsak a nők elhelyezkedési gondjait, hanem az építőipar munkaerő-problémáit is enyhíteni lehet.

A karácsonyfa alá készülnek

Aztán megmondta már anyukának, hogy mit szeretnél karácsonyra?

A válasz, az igen, kicsit selypese hangzik, mivel a kérdezőt, a 4-5 éves Laci vagy Ági ujjá olyan józú, hogy általában beszéd közben sem szeret megválni tőle.

Vett ki a szádból a kezdet! — szól közbe anyuka. — No és mit kértél? — érdeklődik tovább a kíváncsiskodó.

Egy babát meg egy szobabútort, meg egy kisdobozt, meg egy... és csak sorolja, s elérkezik a gyerekek egész játékbolt kirakatának felsorolásáig, mire azt mondja: — Mást nem.

A fiúk óhajta természetesen férfiasabban hangzik. Ok trombitát, TEFU-autót, helikoptert, vasutat... kérnek. De a válaszok között legyen a kérték kislány, vagy kislány, szinte mindig megtalálható a mackó.

Tetszem? Vigyél haza!...

Brum... brum... — szinte köszönetet ültében a sok mackó a polcokról a NIVO Faipari Játéktömegcikk Kft.-ben. Ha ide jöhetne akár Laci, akár Ági, — azt sem tudnak, melyik után nyúljanak, melyiket kívánják maguknak. Roppant nehéz feladat volna választás. Van itt kicsi bocs, amelyik még alig nőtt 25 centire s természetesebb — egy méteres — medvék is ücsörögnek egymás mellett komolyan, mintha megfontolt beszélgetésbe merülnének.

Csinos az a kis fehér bundás, de mutatók a sárga, meg a barna színű is. S no lám! Egyesek a legújabb nyugati divat szerint öltözködnék: rózsaszínű meg világoskék bundát vettek magukra. Igazán csinosak valamilyen. Olyan kedves ez a gyülekezet, hogy még a felnőtt szíve is elszontyorodik, mikor üres kézzel kell távo-

na. Innen igen, de a játékboltok kirakatában újra lehet találkozni a mackókkal. Ugy fénylik gombzemük, hogy szinte hívogató: — Tetszem? Vigyél haza!...

Előgördül a TEFU-autó

Két ember beszélget egy presszó kis asztalnál ülve, s közben az egyik hamutálat pörget maga előtt. Jó játék! Talán ez az elcsesztett pillanat adta az ötletet a pörgettyű társasjáték megtervezéséhez. Már a pörgettyű megindítása is külön szórakozás, hát még ha nyerni is lehet vele, attól függően, hogy melyik számig perdül. S társasjáték a sakk-malomkombináció is, amivel szívesen foglalkozik kislány, kislány egyaránt.

Kereső alakjával belépődik minden zeneszerető gyerek szívébe. A ktsz vásárhelyi részlegében készítenek két méretben a búvós hangszert, amely sok kislány álma szívébe, a hegedűt.

S ha Lacinak éppen fuvároznia támad kedve az építőköveket, tessék, már elő is gördül a TEFU teherrautó öblös rakodóterével. Ebből is készül két fajta: az apróbbaknak, s egy tekintélyesebb méretű a nagyoknak.

Ájlikának Ági bútor

Tessék, lehet válogatni a modern lakásba modern bútor illik Sorba se kell állni érte, s igazán nagy a választék is. Lehet kapni egyes darabokat is a kisbambának talán ezt a bölcsőt, De jó, rendbe van, itt a bababágy, mivel ezt jobban ki lehet használni, akkor is ha megnő a kicsi, meg ha jövő karácsonyra Ági nagyobb babát kapna.

A ktsz-ből került az üzletbe a sok kis bútor. Nincs hiány egyikben sem. Sőt, ha valaki választani akar, ak-

kor sem jön zavarba az eladó.

— És talán tessék, itt ez a kis rácsos ágy. Pont jó, el kell nevezni a babát Évának és akkor Éva baba Éva rácsos ágyba alszik.

S éppen így lehet válogatni a szobagarnitúrákban is. Tessék, talán ezt a hármastajtó szekrényt, itt van egy egybeépített ágyas, de hagyományos hálószobabútor, s aki az új felé hajlik, kombinált szobát is vásárolhat. Erzsike, Ágika, vagy a kis Ida bizonyára annak is örül majd, hogy az ő nevüket viselik a bútorok. A konyhabútorok több változata van. Egyik modernebb, mint a másik. Tessék, itt az Olga konyhabehendezés, — s a raktárban van elég Magdi elnevezésű is. Hozom azonnal, nem kell látatlanul megvásárolni, mint ahogy a felnőttek csinálják.

Tehát választék van bőven, most már csak választani és kérni kell tudni.

Méry Éva

A szeged—budapesti úton legnyugatibb a forgalomnövekedés

Kötetekre menő következtetés vontak le az Útügyi Kutatóintézet szakemberei azokból az adatokból, amelyek a tavalyi közúti forgalomszámlálás során gyűjték össze. A több millió szám sok olyan meglepő tényre is felhívta a figyelmet, amelyek magyarázatát csak benyúló összefüggések tisztázásával lehet megtalálni.

Ilyen meglepetés például, hogy míg a személygépkocsik száma 1958—1963 között megkétszereződött, a forgalomban való részvételük jóval kisebb mértékben, 2—3-szorosra nőtt. Ugyanakkor az autóbuzsok száma pontosan másfélszeresre, forgalmunk viszont a réginek 1,6-szorosára növekedett.

Az egyes gépjármű-típusok közül a közúti forgalomban a motorkerékpárak részvétele a legnyugatibb: 34 százalék.

A személgépkocsik forgalmának az 1956. évi forgalomszámlálás óta a budapest—szegedi és budapest—nagykanyisai úton nőtt meg a legnagyobb mértékben, egyaránt 326 százalékkal. A főközlekedési utakon a legkisebb növekedés is eléri a 180 százalékot, ezt az értéket a budapest—győri úton mérték. A szegedi út meglepő előretérését mintegy hitelesíti az a megállapítás, hogy az összes motoros járművek forgalma is ezen az útvonalon nőtt meg a legnagyobb mértékben, az adatok szerint 234 százalékkal.